

LEKTION 3C

MAD ELLER MILJØ

LÆRINGSMÅL

1. Forberedelse – fremstilling. I kan få viden fra en tekst, I læser, og finde de vigtigste ord i teksten.
2. Forberedelse – fremstilling. I kan være med i en fælles idémylder på klassen ved at byde ind med jeres idéer.
3. Fremstilling. I kan skrive en science-fiction novelle.

DANSK

🕒 90 MIN

Vidste I, at natur ikke bare er natur? Der er stor forskel på den natur, man kan finde i en park, i en have i byen, ude i skoven eller på bondens mark. Det er alt sammen natur, men der er stor forskel på, hvor mange slags planter der er, og hvor mange dyr og insekter, der lever der.

Her skal I lære om, hvordan naturen ser ud og finde på gode idéer til, hvordan vi kan skabe en bedre natur til glæde for både dyr, planter og os mennesker – hvad end I bor på landet eller i byen. Og I kan lære at skrive en novelle om emnet.

OPGAVE 1

BIODIVERSITET – HVAD ER DET?

Hvad tror I, at ordet 'biodiversitet' betyder? Skriv hver især jeres forslag ned.

Find ordet i ordlisten. Havde I ret? Beskriv nu ordets betydning med jeres egne ord

På klassen skal I lave et fælles idémylder på tavlen. Skriv 'Biodiversitet' i midten af tavlen. Skriv alt det ned, som I tænker om biodiversitet, så I kan huske det.

Skriv det med streger ud fra midten, så I ender med at have tegnet en sol, hvor der står 'Biodiversitet' i midten og alt det, I ved, ude for enderne af strålerne.

OPGAVE 2

HVAD ER PROBLEMET?

I skal læse teksten ▼ **Landbruget i Danmark – et værre svineri?** om landbruget i Danmark og problemerne for miljøet.

Landbruget i Danmark – et værre svineri?

Danmark er det land i verden med den største andel opdyrket areal. Det betyder, at 60 % af Danmarks areal er marker. På markerne bliver der mest dyrket foder til vores husdyr. Det er afgrøder som græs, byg og hvede som optager 80 % af landbrugsarealet.

Danmark producerer mere end 25 millioner svin om året. De har brug for meget foder – mere end det vi kan dyrke på vores egen jord. Derfor importerer landmændene meget foder fra Sydamerika, hvor de dyrker soja. Danmark importerer soja fra et areal større end Sjælland for at kunne fodre de mange svin. Danmarks husdyrproduktion vokser, hvilket betyder, at landmændene

gerne vil importere endnu mere foder. Men det fører til, at der bliver fældet regnskov i Sydamerika, så der er plads til flere marker med soja. Når vi fælder regnskoven, truer det biodiversiteten og fører til klimaforandringer.

På de sidste 20 % af landbrugsjorden dyrkes der mad til mennesker. Dvs. forskellige kornsorter, frugt, grøntsager og mange kartofler. Der bliver også brugt meget jord på at dyrke afgrøder til at lave bioenergi.

Det meste landbrug i Danmark er ikke økologisk, men konventionelt. Det betyder at landmændene bruger pesticider og kunstgødning på markerne. Især når det regner meget kan pesticiderne blive skyllet væk fra markerne eller sive ned gennem jorden. Det betyder, at vores grundvand, som er det vand, der kommer ud af hanen, bliver forurenet.

Lige meget om marken er dyrket økologisk eller konventionelt, bruger landmændene gylle som gødning. Men en del af gyllen bliver skyllet ud i åer, fjorde og til sidst i havet. Gyllen indeholder mange næringsstoffer, som bruger alt ilten i vandet. Det kaldes iltsvind og betyder, at meget andet plante- og dyreliv forsvinder fra vandet.

UNDER LÆSNING

Mens I læser, skal I udfylde et skema, som hedder **et to-kolonnenotat** (<https://drive.google.com/file/d/0B7mjHdoqMaS3VnRFYTE2T3RSQTg/view?usp=sharing>).

I skal bruge to-kolonnenotatet til at skrive de vigtige og svære ord ned i den tekst, I læser.

EFTER LÆSNING

Brug **Ordkendskabskort** (<https://drive.google.com/file/d/0B7mjHdoqMaS3X0xBdXgzcGF5Qjg/view?usp=sharing>) til at arbejde med de sværeste ord.

DISKUTER PÅ KLASSEN

Hvorfor tror I teksten hedder ”Landbruget i Danmark – et værre svineri?” Hvilke miljøproblemer var beskrevet i teksten? Kan I finde på nogle gode idéer, der kan løse nogle af problemerne?

OPGAVE 3

FREMTIDENS LANDBRUG

I skal sidde i grupper og diskutere, hvad I tror, der vil ske med landbruget, hvis:

- A) Vi får et varmere klima?
- B) Vi lod være med at forurene så meget?
- C) Vi byggede byer over det hele, så der ikke længere var noget vild natur eller landbrugsjord?

I skal vælge A, B eller C og skrive en science fiction-novelle, der beskriver fremtiden. Snak først i klassen om hvad science fiction er. I kan også slå ordet op i ordlisten.

Når I har skrevet novellen skal I bytte med en klassekammerat og hjælpe hinanden ved at svare på:

- Hvad synes I om novellen?
- Hvad gør den til en science-fiction novelle?
- Hvad var godt og spændende?
- Hvordan kunne novellen blive endnu bedre?

Brug de gode råd til at gøre jeres noveller færdige. Læs dem til sidst højt i klassen.

